

ת"פ 50818/08/16 - מדינת ישראל נגד מ.מ.

29 נובמבר 2016

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 50818-08-16 מדינת ישראל נ'
מ'(עציר)

בפני כב' השופט הבכיר, אברהם הימן
המאשימה
נגד
הנאשמת
מ.מ.

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד שרית מרום

הנאשמת וב"כ עו"ד ברנשטיין

הדיון מתורגם לשפה הרוסית על ידי מר בורר

גזר דין

רקע

הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשעה, על סמך הודאתה, בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - "חוק העונשין") ובעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

ואלה עובדות כתב האישום המתוקן:

בתאריך 19.8.16 בילו הנאשמת ומר ו.מ (להלן - "המתלונן") שהיו נשואים בחוף הים בראשון לציון ושתו משקאות משכרים. בהמשך, סמוך לשעה 21:35, בבית בו התגוררו יחדיו בXXXX, במהלך ויכוח, אמרה הנאשמת למתלונן "עכשיו אני אראה לך מה זה מי אתה בכלל?! אתה לא מכיר אותי! אתה לא גבר אתה פחדן!", הכתה במכת אגרוף באפו של המתלונן וגרמה לו לדימום מהאף. מיד ובסמוך, ניגשה הנאשמת למטבח הבית, נטלה לידיה 2 סכיני מטבח, סכין בכל יד, והתקרבה לעבר החדר בו שהה המתלונן. הנאשמת דפקה בחוזקה על דלת החדר בו הסתגר המתלונן וצעקה "אתה לא יודע עם מי אתה מתעסק חשבת שאני שקטה!!". בהמשך, משסבר המתלונן כי הנאשמת נרגעה, פתח את דלת החדר. או אז, נכנסה הנאשמת לחדר ונשכה את המתלונן בידו הימנית וגרמה לו לחבלה במקום. הנאשמת נטלה את

הסכנים לידיה פעם נוספת ואמרה למתלונן "עכשיו אני יפנצ'ר לך את הרגליים... אני אראה לך". כתוצאה ממעשי הנאשמת, נגרמו למתלונן שריטות בידו השמאלית ובכף יד ימנית. כתוצאה מהאירוע נגרמה לנאשמת המטומה על לחיה. במעשיה המתוארים, תקפה הנאשמת את המתלונן ללא הסכמתו ושלא כדין וכן גרמה לו לחבלה של ממש. הנאשמת איימה שלא כדין בפגיעה שלא כדין בגופו של המתלונן בכוונה להפחידו או להקניטו.

בדיון שהתקיים ביום 14.11.16 ובטרם שמיעת הטיעונים לעונש ביקש בא כוח הנאשמת להעיד את חברתה של הנאשמת, את אמו של המתלונן ואת המתלונן. ואכן, אלה העידו כעדים מטעם הנאשמת לעניין העונש, ועל פי עדותם, מדובר באשה שאין ממנה סיכון כלפי סביבתה לרבות כלפי המתלונן. עדותם התאפיינה בתמיכה רבה בנאשמת.

בהחלטתי מאותו היום הוריתי על התייחסות שירות המבחן לשאלה האם הנאשמת, השווה בתנאי מעצר בית לילי בחלופת מעצר בירושלים, יכולה לחזור ולהתגורר עם המתלונן בעלה. למעשה מדובר בתסקיר מעצר ולא תסקיר לעונש. התסקיר התקבל, וביום 28.11.16 שמעתי טיעוני הצדדים לעונש.

תסקיר שירות המבחן

שירות המבחן ציין כי משיחה שקיים עם הנאשמת עלה כי קיים קושי בהמשך שהותה במקום חלופת המעצר בשל קושי המפקחת להמשיך בפיקוח על הנאשמת ובשל הצפיפות הרבה הקיימת בדירתה, תוך שאימה של המפקחת עתידה אף היא לעבור להתגורר עמה. כמו כן צוין כי הנאשמת מסרה כי היא מתקשה להשתלב בשוק העבודה בירושלים. שירות המבחן ציין עוד כי כפי שתיאר בתסקירו הקודם בהליכי המעצר למתלונן, בעלה של הנאשמת, ישנם דפוסים התמכרותיים לאלכוהול ועל פי הידוע הוא אינו רואה צורך טיפולי בכך. באשר לנאשמת צוין כי טרם עלה בידי שירות המבחן לשלבה בטיפול פרטני. שירות המבחן דיווח כי בשיחה שקיים עם המתלונן שלל הוא התמכרות לאלכוהול ומסר שאינו חש מאוים מפני הנאשמת וכי הוא מעוניין כי תשוב להתגורר עמו בביתם. שירות המבחן לא התרשם מגילוי מצוקה או חשש מצדו של הנאשם כלפי הנאשמת. שירות המבחן ציין כי הנאשמת גילתה רצון לשוב ולהתגורר עם המתלונן ומסרה כי היא מאמינה למתלונן כי הפסיק מדפוסיו ההתמכרותיים לאלכוהול. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת מגלה תלות רגשית ופיזית משמעותית במתלונן מתוך שהיא נעדרת משפחה ותמיכה מלבדו בארץ. שירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי מהווה גורם מפחית סיכון ומציב גבול באופן משמעותי, וכי לנוכח העדר הפרות והעדר פתיחת תיקים חדשים, רמת הסיכון פחתה באופן מסוים. עם זאת, ציין כי בהעדר טיפול במצבה ובדפוסיה ובהעדר קבלת מענה טיפולי למתלונן, יש קושי משמעותי להמליץ על חזרתה של הנאשמת להתגורר עם המתלונן. על כן ממליץ שירות המבחן, על חזרתה של הנאשמת להתגורר בXXXXX לשם השתלבותה בשוק העבודה תוך מתן צו הרחקה מהמתלונן ותוך שילובה בטיפול, וכן תוך איסור על יצירת קשר ישיר או עקיף עם המתלונן.

תמצית טיעוני באי כוח הצדדים לעונש

באת כוח המאשימה טענה כי העונש הראוי לנאשמת הוא מאסר בפועל באמצעו של מתחם הנע בין 6-18 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בטיעוניה הפנתה לנסיבות ביצוע העבירות, וסקרה את הערכים המוגנים שנפגעו כמו גם את

הצורך בהחמרת הענישה במקרים של אלימות בתוך המשפחה. באת כוח המאשימה ציינה כי הנאשמת אחזה בסכין וכי בכך ללמד על פוטנציאל המסוכנות באלימות שנשקפה ממנה כמו גם החבלות שנגרמו למתלונן. לטענתה, יש להשית על הנאשמת ענישה מרתיעה.

בא כוח הנאשמת טען כי יש להתחשב בכך כי מהתסקיר עולה דווקא מסוכנות הנשקפת מהמתלונן וכי ברצון הנאשמת, המתלונן ואמו לשוב להתגורר יחדיו. על כן ביקש להטיל על הנאשמת עונש מקל.

דיון והכרעה

הנאשמת עומדת בפני גזירת דינה לאחר שהורשעה, על סמך הודאתה, בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש ובעבירה של אימים; עבירות אותן ביצעה, לפני כשלושה חודשים, כלפי בעלה ובתוך הבית בו התגוררו.

בטרם דיון והכרעה במחלוקת שבין הצדדים לעניין העונש, ראוי לציין ולהדגיש מצבה הקשה של הנאשמת שהוא רלבנטי ביותר לעניין העונש. לפנינו כתב אישום שעניינו אלימות בין בני זוג, אשר עובר לאירוע נשוא כתב האישום חיו חיי משפחה רגילים כמו רבים מעולי חבר העמים. המיוחד במצבה של הנאשמת הוא בהיותה בודדה בארץ, והקרובים היחידים ולמעשה התומכים בה ביותר הם המתלונן - בעלה, ובני משפחתו המגלים מלבד תמיכה בה גם יחס אוהד ואוהב כלפיה.

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין יש לגזור עונשו של נאשם לפי עקרון ההלימה ובהליך תלת-שלבי. בשלב הראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם להתחשב במידת הפגיעה בערך החברתי המוגן שבעבירה, במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות ביצוע העבירה. בשלב השני יש לבחון האם מתקיימים שיקולים המצדיקים חריגה ממתחם הענישה לחומרה או לקולא משום הגנה על הציבור או משום שיקום הנאשם, בהתאמה; בשלב השלישי יש לגזור העונש הראוי לנאשם בתוככי מתחם הענישה תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

בחינת נסיבות ביצוע העבירה מעלה כי עובר לאירועי האלימות והאימים, בילו הנאשמת והמתלונן בחוף הים ושתו משקאות משכרים. בהמשך לכך ובערבו של אותו היום, פרץ ויכוח בין השניים, שהוביל לאירוע מתמשך ומתגלגל, במהלכו איימה הנאשמת על המתלונן, הכתה במכת אגרוף באפו וגרמה לו לדימום, המשיכה באיומיה ואף ניסתה להיכנס לחדר בו הסתגר כשהיא אוחזת בידיה שני סכיני מטבח. בהמשך לכך, נכנסה הנאשמת לחדר, נשכה את המתלונן בידו הימנית וגרמה לו לחבלה. הנאשמת לא חדלה ממעשיה, נטלה את הסכינים בידיה פעם נוספת ואיימה לפגוע ברגליו של המתלונן. כתוצאה ממעשי הנאשמת נגרמו למתלונן שריטות בידו הימנית ובכף ידו הימנית. בכתב האישום המתוקן אף נרשם כי כתוצאה מהאירוע נגרמה לנאשמת המטומה על לחיה.

אכן, הנאשמת פגעה במעשיה בערכים מוגנים של שמירה על שלימות גופו, בריאותו, שלווה נפשו וביטחונו האישי של אדם. אשר למידת הפגיעה כאמור, אינני מקל ראש בדבר חומרת המעשים כלל וכלל, אלא שאני סבור כי אין להתעלם מכך שמדובר באירוע חד פעמי, שאירע לאחר שהנאשמת והמתלונן שבו מבילוי בים במהלכו שתו משקאות משכרים, במהלך ויכוח בו המתלונן נטל חלק וכי כתוצאה ממנו נחבלה אף הנאשמת בלחיה. כמו כן אין להתעלם מכך כי דברי

האיומים שהשמיעה הנאשמת כלפי המתלונן מלמדים אף הם על חילופי דברים בינה לבין המתלונן. ואשר לנזק הרי למרבה המזל אין מדובר בנזק חמור. בהינתן אלה, ניתן לקבוע כי חומרת מעשי הנאשמת אינה ברף גבוה.

מדיניות הענישה הנהוגה כלפי תופעת אלימות בין בני זוג אכן דורשת נקיטה באמצעים עונשיים ממשיים ומרתיעים והדברים ידועים. יחד עם זאת, כל מקרה לגופו, ובמקרה שלפני לא מצאתי כי נסיבות ביצוע העבירה מובילות דווקא להחמרה בענישה. כאן המקום להביא מדברי כב' השופט זכריה כספי, מבית משפט המחוזי מרכז ת.פ. 35980-09-10 בעניין **מדינת ישראל נגד נטלי רוטטובצב** (פורסם בנבו):

"ראשית, המדובר בפוגעת שהיא אישה. אם בודקים את הפסיקה, אפשר למצוא, כי ביצוע עבירות אלימות על ידי נשים, איננו תופעה נפוצה, כדרך שזו קיימת אצל עבריינים גברים. מוצאים אנו, פה ושם, עברייניות אלימות ואפילו אלימות קשה, שהולכה לתוצאות קטלניות, אלא שעדיין המדובר במיעוט שאיננו משמעותי.

שנית, המדובר באלימות במשפחה. אם בעבירות אלימות, ככלל, אי אפשר לראות באלה תופעה נפוצה בקרב הנשים, כל שכן כך, בעבירות האלימות במשפחה. שם, מי שסופג את נחת הזרוע של בן הזוג, היא, ברוב המקרים, בת-הזוג, האישה.

על פי הבחינה הזו, ההרתעה נחוצה, בעיקרו של דבר, בעניינם של העבריינים הגברים."

ויוזכר כי במקרה דלעיל, הסתיים משפטה של הנאשמת, אשר הכתה בן זוגה בשנתו בפטיש 5 ק"ג בראשו בעודו ישן, באי הרשעתה.

מתוך שאני בוחן הפרמטרים לקביעת מתחם העונש ההולם, אני סבור כי בנסיבותיו המיוחדות והחריגות של המקרה שלפני, אין בו להוות תקדים לפי שהוא מיוחד לנסיבותיו, ניתן להעמיד את מתחם העונש ההולם בין מאסר על תנאי לבין 6 חודשי מאסר בפועל.

אשר לעונש הראוי לנאשמת, מצאתי להעמידו ברף התחתון של המתחם ההולם. בהגיעי לקביעה זו התחשבתי בתקופה בה מצויה הנאשמת בתנאי מעצר, בתנאי חלופת המעצר קשים ביותר בה שהתה, בדברי המתלונן ואמו על כי אינם חשים מאוימים מהנאשמת, בהעדר עבר פלילי לנאשמת, בהודאתה של הנאשמת המלמדת על נטילת אחריות וחרטה וכן בנכונותה להשתלב בטיפול במסגרת שירות המבחן.

כאן המקום, להפנות לעדותם של העדים אשר העידו למען הקלה בדינה של הנאשמת ובמיוחד לעדות אם המתלונן והמתלונן עצמו. מתוך דבריהם עולה בבירור תמונת מצב של ריחוק הנאשמת ממסוכנות למתלונן. יש וההיפך הוא העולה מתוך תסקיר שירות המבחן שהוגש סמוך לפני הדיון לטיעונים לעונש. שירות המבחן בחן למעשה אפשרות חזרת הנאשמת לדירת המגורים המשותפת של בני הזוג ומצא להימנע מלהמליץ על כך, בעיקר משום העדר מענה טיפולי למתלונן. קיימת מידה מסוימת של אבסורד שמשום הסיכון העולה מן המתלונן, יוחמר הדין דווקא עם הנאשמת. בכפוף לאמור, איני מתעלם מכך כי שירות המבחן נמנע מלהמליץ על חזרת הנאשמת להתגורר עם המתלונן, אולם מדברי שירות המבחן נלמד כי המתלונן הינו בעל דפוסים התמכרותיים לאלכוהול. הנאשמת לעומת זאת הביעה רצון להשתלב בטיפול ואני מוצא בכך שיקול להקל בעונשה.

אכן, לא התבקש וגם לא ניתן תסקיר לעונש, והתסקיר האחרון שהוגש הוא למעשה תסקיר מעצר שניתן בהליך שלפני, על מנת לבחון מידת מסוכנותה של הנאשמת וחזרתה לתא המשפחתי. הסיבה לאי קבלת תסקיר לעונש הינה פשוטה בתכלית. הנאשמת, כאמור בודדה בארץ זרה, נמצאת בתנאים מגבילים קשים, מתגוררת בצפיפות רבה, וכפי העולה מהתסקיר המפקחת עליה מבקשת לבטל הפיקוח שכן בדעתה להכניס לדירה הצפופה את אמה ומשום כך, יהא על הנאשמת לעזוב הדירה. תנאים אלה מונעים ממנה חזרה לחיי שגרה.

אכן, במקרה זה כמו במקרים רבים של אלימות בין בני זוג, בטרם גזירת הדין ראוי היה לקבל תסקיר משירות המבחן לעניין העונש. אלא, שמשום עומס העבודה הרב על שירות המבחן תידרש דחיית דיון למשך מספר חודשים לשם קבלת תסקיר. דחיית הדיון למספר חודשים כאמור, הייתה מביאה להחמרה רבה ונוספת במצבה של הנאשמת ולמעשה לענישה נוספת בלתי מידתית. אכן, אילו הייתי סבור כי הנאשמת מסוכנת היה מקום לדחות גזר הדין לקבלת תסקיר. אך ממכלול השיקולים והנסיבות הרבות התגייסות בני משפחתו של המתלונן והמתלונן לחזרת הנאשמת לחיי זוגיות ושיקומם, נראה שראוי לסיים משפטה של הנאשמת מוקדם ככל הניתן.

ואלה הם העונשים אשר אני משית על הנאשמת:

5 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא תעבור הנאשמת עבירת אלימות כלפי גוף אדם.

משום נסיבותיה האישיות של הנאשמת איני גוזר עליה עונש של קנס. אני מחייב הנאשמת לחתום על התחייבות לפיה אם תעבור עבירת אלימות כלפי גוף אדם במשך שלוש שנים מהיום, תשלם סך של 2,000 ש"ח.

ככל שהופקד סכום כסף כערובה לשחרור הנאשמת בתיק מ"ת 50826-08-16 הרי הסכום יוחזר לאדם שהפקידו.

מוצגים:

ייעשה בהם כפי הוראות הדין.

על המזכירות לשלוח העתק הפרוטוקול לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט במחוזי בתוך 45 ימים.

ניתנה והודעה היום כ"ח חשוון תשע"ז, 29/11/2016 במעמד הנוכחים.

עמוד 5

אברהם הימן, שופט בכיר